

Centenar Gică Petrescu

(Grigore Constantinescu – 2 iulie 2015)

Recursul la memorie mi se pare atitudinea care argumentează efectuarea călătoriei în timpul trecut, pentru a ne întregi propriile amintiri cu nume, persoane și fapte ascunse în umbra uitării. În 2015 aniversăm centenarul unui mare artist care nu și-a negociat în vreun fel popularitatea – Gică Petrescu; în 2016, se împlinesc 10 ani de când maestrul romanțelor, cântecelor de dragoste, de petrecere, „dizeurul” a părăsit scena vieții, într-o dimineață de duminică, 18 iunie, înaintea galei „Premiile muzicale Radio România Actualități” în care era pregătit și un premiu special („Cântecul e viața mea”), oferit de Societatea Română de Radiodifuziune ca omagiu întregii sale cariere. Nu a mai fost întâmpinat de aplauzele publicului venit să-l întâlnească. Dimpotrivă, vestea neagră a dispariției sale a înlocuit așteptarea.

Cine își mai amintește acum de Gică Petrescu, de personalitatea atrăgătoare a artistului care a încântat publicul decenii, traversând epoci și evenimente greu de suportat? Nimeni! Acum, emisiunile de radio oferă muzică cu texte anglo-americe, cu interpreți și titluri greu de pronunțat sau memorat. Lanțul posturilor de televiziune, de asemenea. Nu mai este mult până când o fotografie sau o melodie cu Gică Petrescu va fi o „ilustrație” posibilă a exemplifica sensul unui film de genul „Singurătatea alergătorului de cursă lungă”...

Dacă ne propunem să intrăm între decorurile concertelor de muzică lejeră ale marilor restaurante sau spectacolelor de estradă din mijlocul secolului trecut, imaginile-sunete sunt din ce în ce mai palide; chiar Constantin Tănase a rămas doar un generic al galeriei cântăreților de elită ai „entertainmentului” românesc din alte vremuri. Probabil nu au fost toate prezențele de artiști nume „mari”, o parte a divertismentelor s-au ascuns după partituri și compozitori ce nu se mai potrivesc cu actualitatea.

Dar, printre contemporanii săi din Bucureștiul anilor '40, desigur el a strălucit cu o lumină aparte. Educația francofonă, primită de la cei doi părinți, studiile muzicale – pian, chitară – îi îngăduie să-și descopere disponibilitățile care îl conduc spre primele ocazii de a cânta, ca solist, când era încă elev, fiind remarcat de compozitorul Ion Vasilescu, cel ce îi deschide accesul la Radio. Studiile universitare începute îi par inutile, față de șansele de aliniere cu predecesorii săi, deja faimoși în viața bucureșteană, admirați de public pentru programele românești și mondene susținute în localuri de lux, comentați elogios de presă – Cristian Vasile, Titi Botez sau Jean Moscopol. După exemplul lor își îmbogățește repertoriul la modă – tangouri, rumbe, romanțe, dar și cântece românești preluate de la lăutari sau cântece inventate de el. În plină „belle époque” cântă la restaurantul **Princiar**, urcând spre statutul de vedetă, este solist vocal la **Galerie Lafayette**, vestimentația, eleganța ținutei de scenă, apariția microfonului atrag atenția societății, depășind perioada debuturilor, trezind interesul celor care îl ascultă mai apoi și în faimosul **Cazinou** din Sinaia.

Încă de la ieșirea din adolescență, câteva principii se afirmă, consolidându-i atitudinea de interpret: cum ar fi calitatea execuției – intonație, relaționare cu o gestică adecvată, dar și exigența repertorială. Știm că, în împrejurările istorice traversate, Gică Petrescu a evitat sub orice formă, relațiile politice, ca și repertoriul de profil. Cele peste șapte decenii ale carierei sale vor fi mereu o

ascensiune elitară, în care popularitatea manifestărilor artistice, disciplina dialogului cu publicul, promovarea succeselor au o continuitate exemplară, antrenând memoria admiratorilor de orice clasă sau cultură.

Deoarece o lucrare monografică, în afara celei cu însemnări scrise la senectute de George Sbârcea, nu există, enumerarea, cronologia evenimentelor din preajma războiului este dificilă. Amintim, spre pildă înregistrările discografice, solicitate de companii celebre – Columbia, Odeon, His Master's Voice, Parlophon, Cristal, producători celebri în epocă – urmate în România de **Electrecord**, care lansează permanent cântecele sale, de un succes și o diversitate greu de egalat. Ce se poate încă identifica în discoteca Radiodifuziunii demonstrează valoarea unui repertoriu în care nu pătrunde compromisul, vulgaritatea, muzica ce va aparține la final de secol „manelelor”, în schimb sunt făcute cunoscute piese celebre din repertoriul european sau dedicate lui de către compozitori români, cu o rezistență remarcabilă în ani. Gică Petrescu se integrează în viața muzicală a epocii, activează ca solist în celebra Orchestră Dinu Șerbănescu, efectuează turnee de înregistrări, este alături Mariei Tănase la estrada restaurantului „Neptun”, unde cânta cu orchestra violonistului și dirijorului Victor Predescu.

Apoi, între 1940-1944 cântă pe scenele teatrelor Gioconda și Savoy împreună cu pianistul Gaston Ursu și formația Jean Ionescu. Este anunțat uneori cu grad militar „fruntașul Gică Petrescu”, alături de Antonescu Trestian, Silly Popescu, Nae Roman, Titi Botez și marele Constantin Tănase. Își afirmă și calitățile de actor pe scena Teatrului Comic, este angajat de Ion Vasilescu la „Alhambra” unde lansează zeci de cântece, care s-au bucurat de mare popularitate până în împlinirea vârstei de octogenar.

În 1946, la barul-grădină „Arizona”, l-a ascultat, ca oaspete, marele violonist Yehudi Menuhin. Gică Petrescu i-a cântat șansonete, șlagăre americane, care l-au entuziasmat și emoționat, l-a impresionat cu cântecele La margine de București, Suflet candriu de papugiu și Costică, Costică. Depășește restricția autorităților față de repertoriul său ce conține cântece occidentale.

În 1953 cu ocazia „Festivalului Internațional al Tineretului” de la București, la Teatrul Savoy, în „Concertul popoarelor” Gică Petrescu cântă, cu mare succes, piese în cateva limbi străine, multe din repertoriul lui Yves Montand.

În 1956-1959 „Concertul popoarelor” trece Nistrul, într-un lung turneu în Rusia, cu Ion Dacian, Trio Grigoriu. Rămâne credincios Teatrului de Revistă „Constantin Tănase” la sălile Savoy și Victoriei 174, alături de colegii săi Dorina Drăghici, Nicu Stoenescu, marele comic Mircea Crișan, Horia Șerbănescu și Radu Zaharescu.

Iar în 1965 participă la un important turneu – două luni în Franța – la Paris, pe scena music-hallului „Olympia”, alături de Stela Popescu și Mircea Crișan. Urmează turnee în Israel, alături de Florin Piersic, Doina Badea, spectacole luate în asalt de numerosul public venit din România.

Lansează noi șlagăre pe scena „Festivalului de Muzică Ușoară de la Mamaia”, timp de mai multe ediții, în 1966-1971 înregistrează la Electrecord șlagărele care l-au făcut celebru (ex: Căsuța noastră, Of, of, of măi șprițule, Dă-i cu șprițul pân' la ziuă, Uite-așa aș vrea să mor sau Du-mă acasă măi tramvai).

În 1982-1987 participă la „Festivalul Crizantema de aur”, de la Târgoviște. Alături de trupa lui George Carabulea, la 74 de ani, Gică Petrescu dă măsura talentului, dovedind o excepțională știință a artei interpretative muzicale și actoricești. Recitalul rămâne una dintre cele mai valoroase secvențe din Arhiva TVR.

În 1993-1995 apare cartea biografică *Viața și cântecele lui Gică Petrescu*, scrisă de compozitorul și muzicologul George Sbârcea, având ca documentare caietele și albumele, afișele și fotografiile strânse cu devoțiune de soția artistului, Cezarina Moldoveanu, autoarea multor texte din repertoriul său. Nu ostenește, după vârsta de 80 de ani, să înregistreze noi albume muzicale cu melodii cântate în toată cariera (orchestrații noi, înregistrări noi într-un studio digital), uimindu-și colaboratorii cu seriozitatea și vitalitatea, devenite proverbiale. Printre numeroasele distincții primite – Artist emerit, Meritul Cultural, Premiul discului, Steaua României ș.a. – în 2003 Instituția Prezidențială îi conferă ordinul „Steaua României în grad de cavaler”.

Ultimii ani de viață sunt înconjurați de umbrele singurătății, energia, vitalitatea, interesul pentru muzică îl însoțesc împreună cu pușinii muzicieni prieteni care vorbesc despre secolul care a trecut. Cum bine spun martorii vieții și carierei sale:

„Gică Petrescu este cântărețul care a îndulcit sufletul și mintea și viața a zeci de milioane de români... Am avut o mare dragoste, un cult pentru acest Maurice Chevalier și acest Frank Sinatra al nostru al românilor.” (Florin Piersic).

„A fost un mare om și un mare Român. Dumnezeu i-a pus pe chip un zâmbet atrăgător și har în glas... M-a făcut fericit cântând cântecele mele... A reușit să le dea o savoare aparte, trăinicie și viață lungă. Mitul Gică Petrescu se confundă cu bucuria muzicii...” (Temistocle Popa).